

Het krijtje is machtiger dan de tablet

DvhN 22 december 2014

Het krijtje is machtiger

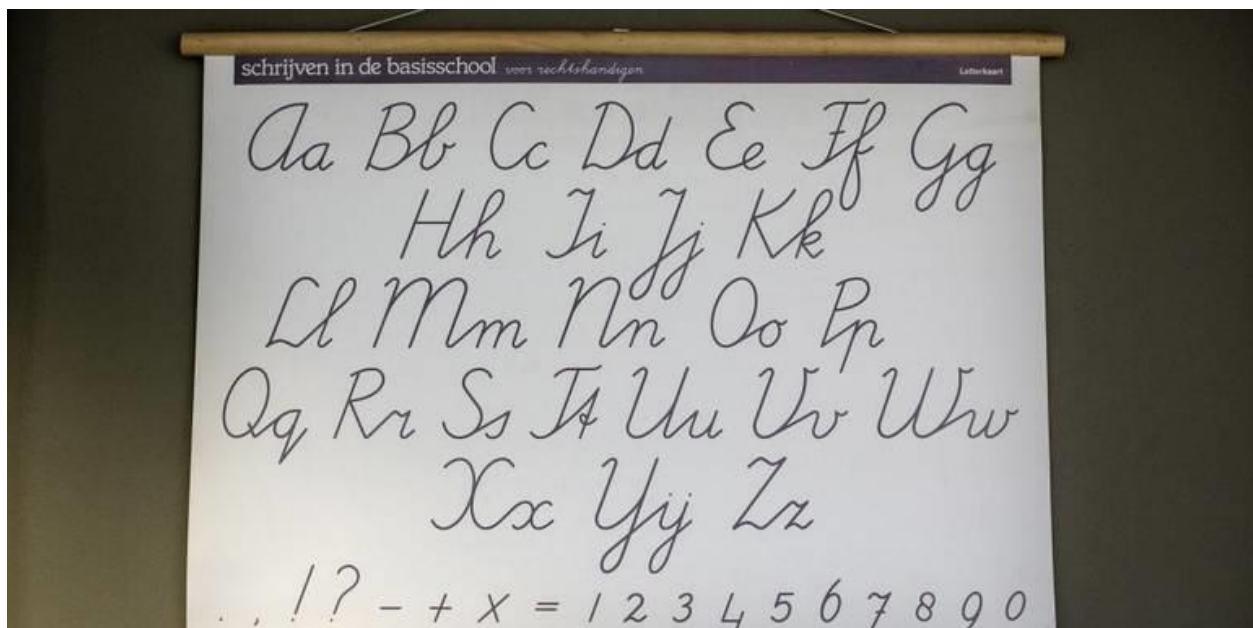
Waarom leren schrijven met de pen als een veeg over een tablet volstaat? In Finland ligt een wetsvoorstel gereed om de pen voorgoed uit de klaslokalen te verbannen. Maar Nederlandse juffen en meesters in de dop leren nog steeds hoe ze met een krijtje op het bord moeten schrijven.

Heb je al gehoord van de zeven, de zeven. Heb je al gehoord ... En dan stukt de zin die Pabo-studente Lysanne Walters (17) uit Beerta met haar krijtje op het schoolbord aan het schrijven is. Mooie, vloeiende letters en, niet onbelangrijk, duidelijk leesbaar. Het digibord is niet meer weg te denken uit de klaslokalen, scholieren vegen geroutineerd met hun wijsvinger over tablets, maar de Pabo-studenten op de Hanzehogeschool krijgen nog altijd les met bord en krijt.

Stroever

Niet omdat de opleiding uit louter nostalgische overwegingen vasthoudt aan met krijt bedekte handen. „Schrijven met krijt kost meer inspanning en gaat stroever“, legt **docent handschrift Peggy de Vries** uit. „Je voelt veel beter hoe je een letter schrijft, zodat je het lerarenhandschrift ook beter beheerst dan als je alleen op een digibord oefent.“ Lerarenhandschrift? „Alle Pabo-studenten in het hele land leren op dezelfde manier schrijven: aan elkaar, rechtshellend en met vloeiende letters.“

Een kunst die Boaz Bijlsma (17) uit Heerenveen nog niet tot in de puntjes beheerst, getuige de letter 'l' die met een indrukwekkende frequentie op het bord verschijnt. „Door die lus lijkt de 'l' al snel op de letter 'e'“, legt de docente uit. Kortom: oefening, oefening, oefening. En Boaz voegt dus nog maar een 'l' aan de rij toe. „Ik was wel verbaasd dat we nog moeten leren schrijven met een krijtje. Alle scholen hebben toch digiborden?“

Finland

De kans dat Finse juffen en meesters in de dop op dezelfde wijze de kunst van het krijtschrift wordt bijgebracht, is een stuk kleiner. Ergens in een lade in het parlamentsgebouw brandt een wetsvoorstel met maar één doel: verbanning van de pen uit de klaslokalen. De pen is dood, leve het toetsenbord. En om de zeurpieten tegemoet te komen die over de zegeningen van de pen voor de fijne motoriek beginnen: een extra tekenles en klaar ben je.

Daar denkt docent Communicatie Anouk van Eerden, eveneens verbonden aan de Hanzehogeschool, toch net even iets anders over. Zij promoveerde op haar onderzoek naar schrijfvaardigheid bij eerstejaarsstudenten. „Het klopt, het gebruik van de pen stimuleert de fijne motoriek. Maar het heeft ook invloed op de ontwikkeling van je hersenen. Aangetoond is dat wie goed met de pen kan schrijven, ook kwalitatief een beter stukje tekst schrijft.”

Praktijk

Maar de Finnen wijzen op de duidelijke afname van het gebruik van de pen in de dagelijkse praktijk. Van Eerden: „In de praktijk schrijf je toch altijd meer dan jezelf denkt. Een formulier invullen of een boodschappenbriefje bijvoorbeeld.”

Staatssecretaris Sander Dekker van Onderwijs hecht ook aan de pen. „Het is goed voor de ontwikkeling van de fijne motoriek. Zeker op het basisonderwijs moet je dat niet laten schieten. Leerkrachten en leraren moeten dat zelf ook in de gaten houden. Ict, computers, laptops en iPads zijn hulpmiddelen, die vaak met schrijfopdrachten worden gecombineerd.”

Noodzaak

Dus voorlopig blijft het Pabo-leslokaal in de Brugsmaborg op de Zernikecampus waar schoolborden de muren bedekken nog even bestaan. Het gebruik van de pen is volgens docente De Vries pure noodzaak. „Het handschrift van studenten is in de loop der jaren echt slechter geworden. We leren echt niet meer zo mooi schrijven als vroeger. Je moet het wel kunnen lezen. Ik help ook scholieren die heel langzaam schrijven. Die kunnen bijvoorbeeld tijdens hoorcolleges, als je aantekeningen moet maken, behoorlijk in de problemen komen. En er kunnen zich altijd situaties voordoen waarbij je niet over een tablet beschikt en toch snel iets moet opschrijven.”

Caroline Damen (17) uit Beilen geeft toch de voorkeur aan een digibord. „Geen vieze handen meer”, zegt ze terwijl ze haar handen afklopt.